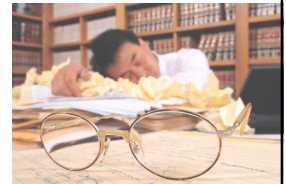

**Najpierw użytkownik,
potem technologia,
czyli zadania architekta informacji w bibliotece**

dr Stanisław Skórka
Instytut Informacji Naukowej
i Bibliotekoznawstwa
Akademia Pedagogiczna w Krakowie

Architektura informacji

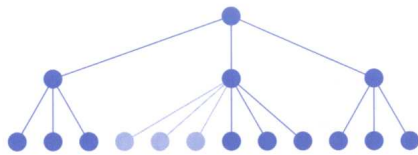
- dziedzina, specjalizująca się w dostarczaniu pozytywnych przeżyć użytkownikom poszukującym informacji zarówno podczas tego procesu, jak i po jego zakończeniu.

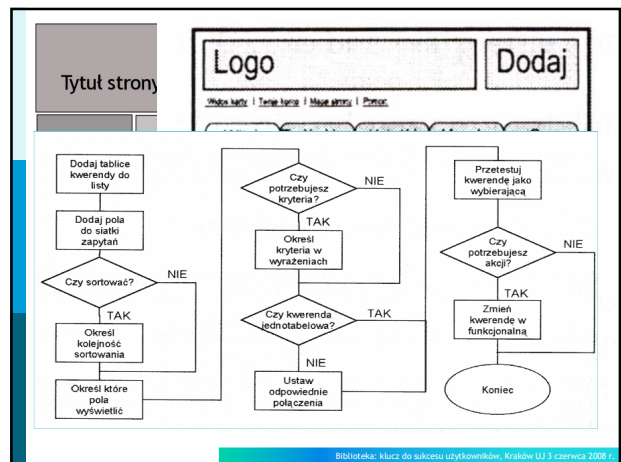
Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Architekci informacji

- ludzie zajmujący się tworzeniem m.in. struktur i map środowisk informacyjnych ułatwiających jej odbiorcom odnalezienie własnej ścieżki do wiedzy (R.S. Wurman).

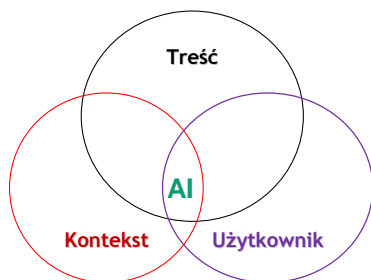

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Obszary zainteresowań AI

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

25 tez Instytutu Architektury Informacji

Jednym z celów AI jest kształtowanie środowiska, w celu umożliwienia użytkownikom lepszej komunikacji współpracy i doświadczenia.

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

25 tez Instytutu Architektury Informacji

Dla architekta informacji liczą się przede wszystkim ludzie, potem technologia

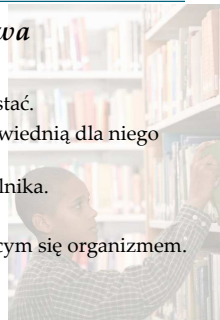
Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Znaczenie użytkownika informacji w bibliotekarstwie

Pięć praw bibliotekoznawstwa

S.R. Ranganathana (1931)

1. Książki są po to, by z nich korzystać.
2. Daj każdemu czytelnikowi odpowiednią dla niego książkę.
3. Każda książka ma swojego czytelnika.
4. **Oszczędzaj czas czytelnika.**
5. Biblioteka jest żywym, rozwijającym się organizmem.

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Znaczenie użytkownika informacji w bibliotekarstwie

- Biblioteka dynamiczna G. Saltona
- pod wpływem zbiorowości użytkowników powinno się kształtować i zmieniać główne procesy intelektualne, tj. klasyfikowanie, indeksowanie tworzenie słowników, organizowanie i tworzenie zbiorów, procesy wyszukiwania itp.

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Znaczenie użytkownika informacji Satysfakcja użytkownika biblioteki/oin

wynikiem interakcji następujących czynników:

- zasobów elektronicznych,
- księgozbioru (w postaci drukowanej),
- technicznych usprawnień,
- środowiska biblioteki,
- podejścia do obsługi użytkowników
- wartości dla korzystających z niej czytelników

[Martensen, Grønholdt 2003, p. 141].

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Co AI robi dla użytkownika?

- Wspiera zachowania informacyjno-wyszukiwawcze
 - ułatwia nawigowanie i orientację
 - ułatwia posługiwanie się systemami wyszukiwawczymi
 - organizuje treść serwisu w sposób intuicyjny
 - tworzy metadane, taksonomie i etykiety

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Metody i narzędzia wspierania zachowań wyszukiwawczych

- ❑ wywiady
- ❑ obserwacje
- ❑ prezentacje map środowisk informacyjnych
- ❑ tworzenie profili użytkowników
- ❑ sortowanie kart

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

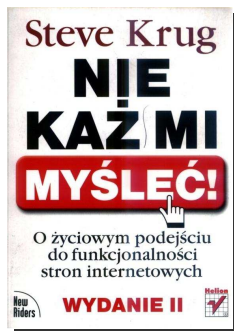
AI meta-dyscypliną

- ❑ Metody i narzędzia AI zostały wyselekcjonowane z wielu dziedzin i zgromadzone pod szyldem jednej dyscypliny z uwzględnieniem nadrzędnego kryterium: **korzyści dla użytkownika.**

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Prawa funkcjonalności serwisów internetowych

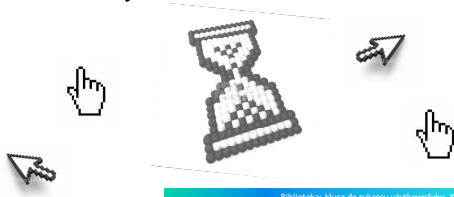

[Krug, 2006].

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Prawa funkcjonalności serwisów internetowych (2)

Nie ma znaczenia ile razy klikniesz, pod warunkiem, że każde kliknięcie jest wyborem świadomym, dokonanym bez zastanowienia.

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Interfejs w systemie Aleph

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Interfejs systemu SowaWWW

Nie jesteś zalogowany w systemie [zaloguj] Historia | Pomoc
Katalog komputerowy książek
 Edycja kryterium | Użyte kryteria
 tytuł [] Indeks []
 i [] nazwisko i imię [] Indeks []
 i [] hasło przedmiotowe [] Indeks []
 Format: dostępność egzemplarzy [] Na stronie: 10 [] Sortowanie: standardowo []
 [] Nowe zapitanie [] Szukaj []
 Znaki specjalne:
 - znak ? zastępuje dowolny znak
 - znak * zastępuje dowolny ciąg znaków.
Uwaga !!!
 Wpisując nazwisko i imię w oknie wyszukiwarki należy pamiętać o oddzieleniu **PRZECINKA I SPACJĄ PO NAZWISKU OSOBY**
 np.
 Kowalski, Jan
 Wygenerowane przez SowaWWW
 SOWA WWW
 Wypisujemy w: 0 (0/1000 okna/ok)

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Prawa funkcjonalności serwisów internetowych (3)

Wyrzuc połowę słów z każdej strony, a następnie połowę z tego, co zostało

Tytuł » Dla dzieci » Wózki

Wózki

Podkategorie

Wózki Babydrabant (0)	Wózki Delfin (1)	Wózki Jeep (0)	Wózki Quercy (14)
Wózki Emulajacja (0)	Wózki Drony (0)	Wózki Jantar (0)	Wózki Roco (0)
Wózki Mini Star (0)	Wózki H-Jat (0)	Wózki Maclean (0)	Wózki Takt (0)
Wózki RC Design (0)	Wózki Immaluna (0)	Wózki Mao-Cos (0)	Wózki Tautona (0)
Wózki Babydrabant (0)	Wózki Eppit (0)	Wózki Mladjo (0)	Wózki Trasa (0)
Wózki Baby Confart (14)	Wózki Rance (10)	Wózki Mikado (0)	Wózki Terek (0)
Wózki Babecar (0)	Wózki Hukok (0)	Wózki Mustang (0)	Wózki Twin Club (0)
Wózki Breez (0)	Wózki Jabo (0)	Wózki Mentor (0)	Wózki Twin Techna BB (0)
Wózki Chicco (0)	Wózki Impulsi (0)	Wózki Pasa-Treball (0)	Wózki Yohari (0)
Wózki Cosmo (0)	Wózki Proxima (0)	Wózki Powerman (0)	

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Prawa funkcjonalności serwisów internetowych (4)

1. Użytkownik nie czyta treści, lecz ją **przegląda**.
2. Użytkownik nie wybiera optymalnie, lecz **zadowolą** się wynikiem.
3. Użytkownik nie myśli nad tym, jak coś działa, lecz **zwyczajnie** jakoś sobie **radzi**.

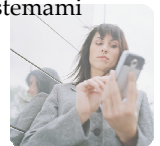

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Satisfakcjonujące wyniki poszukiwania informacji...

...zależą od wielu czynników, m.in.:

- wiedzy o problemie wyszukiwawczym,
- efektywności systemów wyszukiwawczych,
- przyjętej strategii poszukiwania informacji,
- umiejętności posługiwania się systemami wyszukiwawczymi

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Bibliotekarz – architekt informacji

Wybrane zadania:

- opracowywanie koncepcji i projektowanie serwisów internetowych,
- doradztwo w zakresie stosowania metadanych,

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Bibliotekarz – architekt informacji (2)

- monitorowanie i reagowanie na sygnały użytkowników dotyczące ich potrzeb informacyjnych odnoszących się do stron internetowych biblioteki (oddziału),
- doszkadzanie pracowników w zakresie stosowania metadanych oraz współpraca z innymi oddziałami biblioteki przy ich tworzeniu i standaryzacji.

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Podsumowanie

architekt informacji vs. bibliotekarz

Celem bibliotekarza jest umożliwienie użytkownikom dostępu do informacji,

zaś zadaniem architekta informacji jest ten dostęp ułatwić

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Podsumowanie (2)

- bibliotekarz potrzebuje wiedzy z zakresu AI, mimo iż wiele z treści, jakie niesie ze sobą ta dyscyplina powstało wiele lat wcześniej...

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników, Kraków UJ 3 czerwca 2008 r.

Podsumowanie

- pracownik informacji/bibliotekarz wyposażony w wiedzę z zakresu AI może świadomie dokonywać transformacji danych na informację zrozumiałą dla ludzi, dając im możliwość odnajdywania szukanych treści, komunikowania i współpracy

Biblioteka: klucz do sukcesu użytkowników

Wszyscy jesteście architektami informacji

Wywiad z prof. Ericem Reissem

www.ap.krakow.pl/konspekt/

Stanisław Skórka

skorka@ap.krakow.pl

IINiB Akademia Pedagogiczna
w Krakowie